

Det er givet, at bogens største værdi for en historiker ikke så meget er dens konkrete oplysninger som dens bidrag til karakteristik af en epoke og af en mand. Læst på denne måde er den af betydelig interesse. Det er desuden en bog, der aftvinger respekt for sin forfatter.

H. P. Clausen.

Niels Jørgen Haagerup: De forenede Nationer og Danmarks sikkerhed. (Universitetsforlaget i Århus, 1956). 168 s.

Bogen er den første publikation fra »Institut for presseforskning og samtidshistorie«, der er knyttet til Journalistkursus ved Århus Universitet. Bogen er en veldokumenteret og fængslende oversigt over dansk udenrigspolitisk debat i tiåret fra befrielsen til 50'ernes midte. Bogens metode kunne nok give anledning til flere kommentarer, men da forfatteren selv tilsyneladende har valgt at stræbe mod blot at dokumentere standpunkterne i de enkelte situationer og til de enkelte begivenheder, falder det mindre naturligt at påpege sådanne forhold som f. eks. den manglende afvejning af forskellige synspunkters udbredelse og betydning eller afståelsen fra forsøg på en gruppering af debatindlæggene efter hovedsynspunkter.

Forfatteren har gennemgået en stor del af pressen (udvalgt efter hvilke retningslinier?) og rigsdagsforhandlingerne. De forskellige udtalelser, der foreligger, refereres og kædes sammen i en fremstilling, der på udmærket måde lader læseren følge debattens gang. Trods det store stof, der er samlet på den ret beskedne plads, virker bogen ikke overlæst, således at det er blevet en bog, der både er læselig og opfylder sin mission: at give en orientering i debattens kildesteder som grundlag for videre arbejde med emnet.

Vagn Dybdahl.

Gunnar Olsen m. fl.: De danske stræder og Øresundstolden. (Munksgaard, 1958). 80 s.

»Marinehistorisk Selskab« har fejret hundredåret for Øresundstoldens ophævelse ved at udgive dette lille populære skrift, der har ikke mindre end fire forfattere. Arkivar, dr. phil. Gunnar Olsen begynder med på 25 sider at give en god og solid oversigt over »De danske stræder og Øresundstolden i historisk belysning«, hvor hovedtemaet er den indflydelse, beliggenheden ved Sundet har haft på dansk historie. Juristen Erik Harremoës giver dernæst et meget kortfattet og meget populært rids af de danske stræders folkeretslige stilling; fuldmægtig Honnens de Lichtenberg skriver dernæst om vagtskibene i Sundet i 19. årh. og kommandørkaptajn R. Steen Steensen kortfattet om spærringen af Bælterne i 1914, desværre uden egentlig inddragen af de engelske og tyske marinestrategiske overvejelser vedrørende Bælterne, som det kunne have været naturligt at tage med i en bog udgivet af et marinehistorisk selskab.

Vagn Dybdahl.

Svend Thomsen, Drude Lange og Irmelin Nordentoft: Københavns bibliografi. Litteratur om København til 1950. I. (Københavns Kommunebiblioteker, 1957). 428 s.

En »altomfattende« Københavnsbibliografi er hermed begyndt at se dagens lys. Den kommer til at omfatte tre bind – hvornår de to sidste kommer, siges der ikke noget om, men man må håbe, at det ikke varer længe; et sådant værk har nemlig været savnet i mangfoldige år, og efter det første bind må man vente sig det bedste af værket som helhed.

Allerede i 1920 udsendte Chr. Heilskov sin »Dansk provinstopografi« (supplement i 1949), der dog indskrænkede sig til at registrere tids-